

Erfelijkheidsvoorlichting & Erfelijkheidsonderzoek

Wat is erfelijkheidsvoorlichting?

Heeft u misschien een verhoogd risico op een erfelijke ziekte? Of denkt u een verhoogde kans te hebben op het krijgen van kinderen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking? Dan kunt u een gesprek aanvragen op een afdeling Klinische Genetica. Deze afdeling is gespecialiseerd in het behandelen van erfelijkheidsvragen.

U krijgt daar de voorlichting die u nodig heeft om uw eigen beslissing te kunnen nemen over verder (voorspellend) onderzoek. Het gaat dan om onderzoek naar uw eigen gezondheid of die van uw (toekomstige) kinderen. Een voorlichtingsgesprek wordt vaak gevolgd door erfelijkheidsonderzoek, maar dit hoeft niet.

Wie komen in aanmerking voor erfelijkheidsvoorlichting?

- Mensen die zelf een ziekte of beperking hebben
- Mensen die een kind hebben met een lichamelijke en / of verstandelijke beperking
- Mensen waarbij in de familie een (mogelijk) erfelijke ziekte voorkomt
- Mensen met een afwijkende uitslag van chromosoomonderzoek of DNA-onderzoek

Erfelijkheidsvoorlichting stap voor stap

1. De aanmelding

U wordt verwezen naar de afdeling Klinische Genetica door uw huisarts, verloskundige of medisch specialist via een verwijskaart en / of verwijsbrief. Per ziekenhuis kan de procedure van uitnodigen enigszins verschillen.

Sommige ziekenhuizen sturen u voor de eerste afspraak een formulier waarop u gegevens kunt invullen over de familiegeschiedenis of over uw kind. Ook worden soms één of meerdere toestemmingsformulieren toegestuurd voor het opvragen van relevante medische gegevens van familieleden. Andere ziekenhuizen sturen deze formulieren niet vooraf toe. Zij gaan in het eerste gesprek na welke informatie nodig is om uw vraag goed te kunnen beantwoorden.

2. De intake

In het eerste gesprek gaan wij na wat uw vraag is. Hierna volgen (aanvullende) vragen over uw eigen gezondheid en uw familieleden. Er wordt een stamboom van de familie getekend. Het is niet erg als u niet alles weet over de (gezondheid van de) familie. In sommige gevallen volgt lichamelijk onderzoek. Wanneer u voor uw kind komt kan het zijn dat niet alleen uw kind, maar ook u lichamelijk wordt nagekeken. Op basis van de gegevens die er zijn en/of de bevindingen bij lichamelijk onderzoek, bespreken we met u of we denken aan een erfelijke aandoening bij u, uw kind en/of in de familie. Ook komt aan de orde wat eventuele risico's zijn voor u en/of uw (eventuele) kinderen en welk aanvullend onderzoek mogelijk of nodig is om uw vraag beter te kunnen beantwoorden.

3. Aanvullend onderzoek

Aanvullend onderzoek kan bijvoorbeeld bestaan uit het opvragen van medische gegevens van andere familieleden, DNA- en/of chromosoomonderzoek (meestal d.m.v. bloedafname), stofwisselings- of röntgenonderzoek of onderzoek(en) door een andere specialist.

4. De conclusie

Wanneer voldoende gegevens verzameld zijn, hopen we een diagnose te kunnen stellen. Als de oorzaak in het erfelijk materiaal gevonden wordt, kan bepaald worden wat het risico op (een kind met) die aandoening is, hoe groot het risico is en op welke manier de overerving verloopt. Wanneer met de beschikbare gegevens en kennis geen oorzaak in het erfelijk materiaal gevonden wordt, zal het risico ingeschat worden op basis van beschikbare gegevens.

Verder ontvangt u informatie over:

- De aard en het beloop van de aandoening
- Eventuele preventieve- en/of behandelingsmogelijkheden

- De mogelijkheden van opsporing van de aandoening voor de geboorte
- De mogelijkheden van risicobeperking

5. De afronding

Na het laatste gesprek krijgt u een schriftelijke samenvatting van het erfelijkheidsonderzoek en -advies toegezonden. Dit verslag gaat ook naar uw huisarts, de verwijzer en eventuele andere behandelaars, tenzij u aangeeft dit niet te willen.

Wie doet de erfelijkheidsvoorlichting en het DNA-onderzoek?

De erfelijkheidsvoorlichting wordt verricht door een klinisch geneticus, een arts-assistent of een genetisch consulent. Daarnaast kan extra begeleiding geboden worden door een maatschappelijk werkende en/of psycholoog.

Eventueel DNA- en/of chromosoomonderzoek wordt verricht door genetische laboratorium specialisten.

Hoe zit het met de privacy?

De gegevens van het erfelijkheidsonderzoek worden bewaard in het archief van de afdeling Klinische Genetica. Er gelden strenge privacy regels; zonder uw toestemming is er voor anderen geen inzicht in uw gegevens.

Zijn er kosten aan verbonden?

Erfelijkheidsonderzoek en –advies worden volledig vergoed door uw verzekeraar, let hierbij wel op het eigen risico van uw verzekering.

Waar zijn klinische genetische centra?

Bij onderstaande ziekenhuizen kunt u terecht met vragen over erfelijkheid en/of het maken van een afspraak voor erfelijkheidsonderzoek.

Amsterdam

- Academisch Medisch Centrum
Afdeling Klinische Genetica
Meibergdreef 9
Postbus 22660
1100 DD AMSTERDAM
Tel.: 020-5665110 of 020-5665281 of 020-5665221 (ma - vrij: 8.30-17.00 uur)
E-mail: klingen-counsecr@amc.uva.nl Website: www.amc.nl
- VU-Medisch Centrum
Afdeling Klinische Genetica
Polikliniek receptie D
De Boelelaan 1117
1081 HV AMSTERDAM
Tel. : 020-4440150 (ma - vrij: 8.30-12.00 // 13.00-17.00 uur)
Website: www.vumc.nl/klg
- Nederlands Kanker Instituut/ Antoni van Leeuwenhoek ziekenhuis
Polikliniek Familiaire Tumoren
Plesmanlaan 121
1066 CX Amsterdam
Tel: 020-5127829
E-mail: pft@nki.nl Website: www.nki.nl

Groningen

Universitair Medisch Centrum Groningen
Afdeling Genetica
Hanzeplein 1

Postbus 30001
9700 RB GRONINGEN
Tel. 050-3617229 (ma - vrij: 8.00-17.00 uur)
Email: segr@medgen.umcg.nl Website: www.umcgenetica.nl

Leiden

Leids Universitair Medisch Centrum
Afdeling Klinische Genetica
Zone K5R
Albinusdreef 2
Postbus 9600
2300 RC LEIDEN
Tel. 071-5268033 (ma - vrij: 8.00-16.30 uur)
Email: secretariaat.kg@lumc.nl Website: <http://www.lumc.nl/4080>

Maastricht

Academisch Ziekenhuis Maastricht
Afdeling Klinische Genetica
P. Debeyelaan 25
9229 HX MAASTRICHT
Tel. 043-3875855 (ma - do: 8.30-12.00//13.30-16.30 uur// vrij: tot 16.00 uur)
E-mail: polikliniek.klinischegenetica@mumc.nl
Website: <http://www.azm.nl/zorgcentra/zorgcentra/Erfelijkheid>

Nijmegen

UMC St Radboud Nijmegen
Afdeling Genetica, Sectie Klinische Genetica
Geert Groteplein Zuid 20, Postbus 9101
6525 GA, 6500 HB NIJMEGEN
Tel. : 024-3613946 (ma - vrij: 8.30-17.00 uur)
E-mail: erfelijkheid@umcn.nl Website: www.umcn.nl/genetica

Rotterdam

Erasmus MC
Afdeling Klinische Genetica
Bezoekadres: Westzeedijk 112, 3016 AH Rotterdam
Postadres: Postbus 2040, 3000 CA ROTTERDAM
Secretariaat: kamer Ee-2018
Tel : 010-7036915 (ma - vrij: 9.00-12.00//13.00-17.00 uur)
E-mail: ervo@erasmusmc.nl Website: http://www.erasmusmc.nl/klinische_genetica/

UMC Utrecht-Locatie Wilhelmina Kinderziekenhuis

Afdeling Medische Genetica
Huispostnummer KC.04.084.2
Bezoekadres: Lundlaan 6, 3584 EA Utrecht
Postadres: Postbus 85090, 3508 AB Utrecht
Tel. 088-7553800 (ma - vrij: 8.30-12.00//13.00-16.45 uur)
E-mail: erfadv@umcutrecht.nl Website: <http://www.umcutrecht.nl/subsite/erfelijkheid/>

Informatieve websites

www.erfelijkheid.nl

www.erfocentrum.nl

www.vkgn.org

Preïmplantatie Genetische Diagnostiek: <http://www.pgdnederland.nl>